

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Györgyjakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.

Megjelenik a lap

Minden Szerdán.

Kéziratok nem adnak vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. FEJÉR ANTAL,

(GYVÉD.)

Nyilvántári czikkelték

soronként 40 fillérért közölhetnek.

Egyes lap ára 20 fillér.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre

4 kor. Negyedévre 2 kor.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak

Felhívás előfizetésre.

A „Csiki Lapok“ már 12 és fél-éve munkálkodik városunknak és vármegyénknek előhaladásán, 12 és fél-éve teljesít üzentlen és hazafias szolgálót a közügyek előbbre vitelére.

A „Csiki Lapok“, a mióta politikai lappá lett, folyton és kitartóan a szabadelvűség zászlóját lobogtatja, e mellett azonban sikra szállott bárkitől származott minden olyan ügyért s támogatott bárhonnán eredő minden olyan dolgot, melyekkel e város és vármegye közérdekeit előmozdítani vélte.

Most midőn egy újabb negyed küszöbén állunk óvakodunk minden nagy hangu frúztól s csak azon tiszteletteljes kéressel járulunk a mélyen tisztelt közönséghez, hogy tömeges előfizetéseikkel munkálkodásunkat támogatni sziveskedjenek.

Előfizetési árunk lapunk nagyobb alakja daczára is maradtak a régiek, azaz:

Egész évre 8 korona (4 frt).

Félévre 4 korona (2 frt).

Negyedévre 2 korona (1 frt).

Külföldre 12 korona (6 frt).

Ugyanezen alkalommal tisztelettel felkérjük azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy a hátrálékos összegeket kiadóhivatalunkhoz (Györgyjakab Márton utóda könyvkereskedése) beküldeni sziveskedjenek.

A „CSIKI LAPOK“
szerkesztőségi és kiadóhivatala.

A Székely közgyűlés.

Egész halmaz fűzet fekszik előttem, melyek közül mindenik az ugynevezett „Székely kérdés“-sel foglalkozik. Ezekben a fűzetekben rámutatnak azon bajokra és nyomorúságokra, a melyek a

Székelységet általában sujtják, egyszersmind a bajok és nyomorúságok elhárítására többé-kevésbé czélszerű, üdvös és keresztül vihető javaslatokat is tartalmaznak.

Ezeknek a fűzeteknek is van némi hasznuk, a mennyiben a magyar társadalom figyelmét a székelység nyomorúságaira felhívják, de az ugynevezett „Székely kérdés“ megoldására e fűzetek összességének nem leendő akkora hatása, mint a mennyit várunk és reménylünk azon összejövetelektől, melyet a Székely Társaságok megalakítása ügyében folyó hó 3-án Marosvásárhelyen tartottak.

Ezt a közgyűlést illetőleg összejöveteleket tartjuk mi első lépésnek a tettek mezejére s épen azért tisztelettel adózunk a székely fővárosban, Marosvásárhelyen alakult első székely társaságnak, melynek kezdeményezésére gyűlt egybe a teendők megbeszélése és az akezió erőlyesebb tovább folytatása végett, lapunk más helyén személyenként is megnevezett illusztris társaság.

Tisztelettel hajlunk meg ama lelkes férfiak előtt, kik az említett összejöveteleken részt vettek és meghozták a lapunk más helyén bő kivonathban ismertett üdvös határozatokat, melyeknek kivitelétől igen sokat várunk és reménylünk.

És méltán, mert hiszen az ott összegyűlt férfiaknak s közöttük Györfly Gyula országgyűlési képviselőnek szemlélye, kipróbált hazafisága és a székelység iránti nagy szeretete teljes garanciát nyújtanak az iránt, hogy a hozott határozatok nem maradnak papíron írott malaszt, hanem az ige, az eszme: a székelység felsegítése, a vérző és égető sebek meggyógyítása már a közel jövőben testet ölt és megvalósul.

És bizonyára megvalósul akkor, ha ehhez maga az egész székelység is öntu-

datosan, teljes akarat erejével hozzájárul és ennek érdekében a legközelebbi választások alkalmával politikai jogait is Csikvármegye közönségének határozata értelmében latba veti és érvényesíti oly formán, ha saját vértükből való képviselőket választ s ezekkel szaporítja azon lelkes férfiak számát, kik a székelység nyomorúságát, bajait, ezeknek forrásait és okait alaposan ismerik s egyben ismerik azokat a módokat és eszközöket is, melyekkel a bajokat elhárítani és a nyomorúságokon segíteni lehet.

Lapunk hasábjain már többször említve voltak azok a derék férfiak, kiket vármegyénk szabadelvű választóinak nagy többsége a képviselői állásokra kizemelt s kiknek közügyeinknek intézésében már eddig szerzett érdemei is mindnyájunkat csak arra ösztönözhetnek, hogy őket bizalmunkkal megajándokozzuk és megtiszteljük.

Sok keserű csalódás, sok hiu remény meggyőzhetet már mindenkit arról, hogy a csillogó ígéretek korszaka már teljesen lejárt s a mi dolgainkon is csak akkor tudunk és akkor fogunk segíteni, ha a tiszta és hamisítatlan szabadelvűség mellett rendületlenül kitartunk és választói jogunkat cunek érdekében érvényesítjük.

Ezt tartsuk szem előtt, ha azt akarjuk, hogy végre valahára boldog legyen a székely is.

— A képviselőház ülése. A képviselőház a nyári szünnet előtt folyó hó 6-án formális ülést tartott, hogy a főrendek üzenetét átvegye. Peregely Dezső elnök kis számu képviselő előtt bejelentette Juriss Mihály képviselő halálát, továbbá Korodi Lutznak Brassó első kerületében képviselővé való választását. Azután fölolvasták a főrendeknek a legutóbbi törvényjavaslatok — közte az összehívhatatlanságról és a közigazgatás egyszerűsítéséről szólóknak — elfogadásáról szóló üzenetét s a jegyzőkönyv hitelesítése után a ház kapui szeptember 3-án bezárultak.

A választások határideje. Napról napra újabb kombinációk merülnek fel az új választások idejére nézve. Csak az a hibájuk ezeknek a kombinációknak, hogy nagyon koraiak, mert az illetékes tényezők még nem határoztak e tekintetben. Különösen figyelembe veendő, hogy a szeptember 3-án újra összeülő országgyűlésnek még sok fontos ügyet kell elintéznie s ilyenformán meglehet, hogy Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőházat október vége előtt fel nem oszthatja.

Fonogépek a Székelyföldön. A Györfly Gyula orsz. gyűl. képviselő által több csiki közseghen kipróbáltatott fonogépek, mint lapunkat újabban értesítik, kitünően beváltak s a kereskedelmi kormány most már tömeges megrendelést fog tenni a feltalálónál a végből, hogy azokat a Székelyföldön kioszsza.

A Székelyek közgyűlése.

A folyó hó 3-án Marosvásárhelyt tartott „Székely Társasági“ összejöveteleken lefolytak behatása alatt állók most is, midőn e sorokat írom. Szerettem volna Demosthenes ekesszólásával bírni, hogy méltóan kifejezhettem legyen azon érzelmeiket, melyek ott eltöltötték minden oly egyén lelkét, a kit Isten székelynek engedett születni.

De talán jobb így, hogy nem a pillanat behatása alatt fejezem ki a hallottak és látottak által szerzett benyomásokat, melyeket drága kincs gyanánt örökök lelkemben, hanem most, a távolban, a hosszabb megfontolás által lezúrt gondolatok és fekezett érzelmeik prizmiáján átvezve, számolok be velük.

Miért alakult a Székely Társaság, kik alkották, kik a tagjai és mik a céljai? E kérdésekre igyekeztem jelenleg megfelelni és általában tájékoztatni a lefolytakról e lapok olvasóit.

Évek hosszú során át hangzik a vészkiáltás, hogy pusztul, kivándorol a székely, mert egy, vagy másféle, szóval ezértele ok miatt nem képes régi erejében fennmaradni és megélni e hazában. Volt, a ki egy lelkes pillanatban azonnal a tettek mezejére lépett és a kivándorlásra kényszerült székely leányokat akadályozandó az elzúllástól, a főváros és más magyarországi városba igyekezett elhelyezni. Másoknak meg más eszmék támadtak, a miknek igyekeztek híveket szerezni. Ellenségeket szereztek és a dicsérendő tettek miatt gyalázatot kellett tűrni. Látván ezeket és tudva, hogy az egyes mily gyenge magára hagyatva: akadtak Marosvásárhelyt szerény állású; de

A „CSIKI LAPOK“ TARGÁJA.

Az izlés élettana.

Hála neked Brillat Savarin, ki megirtad azt a pompás könyvet, melynek ugyancz a címe, mint az én mostani cikkelyemnek. Mert a te bölcs, finom és elmés felvilágosításaid utám most már szegyenkezem, hogy eddig a gourmandiseben (az ingyenczkedésben) nem láttam egyebet, mint brutális, alantos, önző szenvedélyt. Te tanítottál meg, hogy az asztal örömeinek élvezése csak jogosult, mint a zenében, az illatban vagy a színekben való gourmandise. És mikép megvilágosodván értelmem, hadd beszéljek magam is az ingyenczkedés felől.

Tudom azt, hogy a nyálánság falánkság-gá nőhet, s hogy ez a torkosságba csap át a szenvedélyből tobzódás lehet, mint a rómaiaknál történt. Az a császár, ki rabszolgáinak tea tével bizlaltatá a halait, bizonyára messze túl hajtott az asztali örömeik határán. De viszont ama római gourmet, ki izéről rögtön fölismere a Tiber torkolata körül halászott pontyot attól, melyet a városi kettő hid közt fogtak, a ki megérezte melyik liba bizott ócska sajtot fűgés s melyik a frissen, az ily finomra nevelt izlésben nincs semmi visszataszító. A ilyen művelt iny van olyan nemes organum, mint ama karmester füle, ki százötven zenész hangversenyében megint a nagy-bögést, mért a hüvely- s nem a mutatóujjával szorítja le a d húr? Mily nemes idegzet az, mely ize után meg tudja különböztetni a perigridi szarvasgombát attól, mely a Haute-Provenceban, a Bourgogn-ban vagy a Dauphineban terem!

Vannak emberek, a kik azért esznek, hogy díjjenek, de vannak olyanok, kik élnek, hogy

egyének. Mindkét speczies érd-metlen arra, hogy foglalkozunk velük. Im, az elmés Brillat Savarin, a munkáját megelőző aförizmákban a definícióval hint kellemes derüt a kérdésre: „A teremtő, rászoritván az embert, hogy evés által gondoskodjék életéről, az étvágy által hívja föl erre s gyönyör által jutalmazza meg“.

Az éh és a szerelem ez tartja fenn a világot, mondja Schiller.

Az, a ki csak azért eszik, hogy éljen, ki válogatás és ítélet nélkül hányja magába az ételt, a ki képes arra, hogy mig eszik, közben még olvasson is, vagy „gondolatokba mélyedve“ addig egyék, mig lélegzete elszorul, hasonlít ahhoz, a ki a hegyben nem lát egyebet nagy dudorodásnál a virágban fűnél, a folyóban viznél, föltéve, ha egyáltalán észreveszi a vidéket. Az ilyen „gondolkozó“ férfiak mi az étel, mikor azon töri magát, hogy — beszerezze? A feleség bámulja az ilyen férjet és búszke rá. Még csak nem is tudja, mit eszik! Nagyszerű? A bürze és a vele rokon foglalkozási ágak nevelik az asztal e fajta vakjait.

Van aztán olyan, ki az evésről megvetéssel szól, s szükséges rossznak vallja. Ki abban valami virtust keres, hogy nem érdeklí az asztal s költői dolognak tartaná nem enni.

Pedig épen a valóban szellemes ember nagy ismerője és becsülője az asztal gyönyöreinek. Ha a német értene az evéshez, kétségkívül Götthe lett volna nemcsak első írója, de első gastronomusa is. Mutatja az, hogy midőn először ebédelt Elzászban, ez irá naplójába: „Azt hiszem, a francia nyárs és nem a francia kard hódítja meg egy gyönyörű tartományt“. Tehát, mint mindenre a világ, a gourmandériára is volt tehetsége e rendkívüli férfiak, csak hogy otthon nem volt alkalmuk kifejteni e talentumát.

Német gasztronómusról nem is emlékszik meg a krónika, de igen is egy nagybélü vitézről, kinek „Fresskahlé“ nevet adtak s a mult században Wormsban élt. Azt állítja róla egy memoriale, hogy megevett egy ülő helyében öt nyulat, három pulykát, egy ludat, két sajtot és tizenkét főtt góthai kolbászt. Sőt egyszer, mikor nem volt mit ennie, bekapott egy ólomkalamárist s tentástul, porzostul megemészte. Az egész német parnasszuson gasztronomikus tekintetben csak az egy Kant képez tündöklő kivételt, ki a mustár elkészítésében remekelt. A többi nagy férfiu egész életét át megadással evett Sauerkraut mit Spaetzle“.

A polgárosodás élen álló Franciaország nemcsak forradalmi eszméivel, de konyhájával is korszakot alkotott az étkezésben. Az igazi francia szakács — és minden igazi francia egyuttal szakács is — egy csipet lisztel, egy kanál vajjal és fél vörös hagymával csodákat művel. A francia specialitás a mártás, ezzel jó izzt szerez még a papucsok is. Az ember az öregapját is megeszti, ha jó lében találják föl, tartja nálok a példabeszéd. Maga a jeles Arago így nyilatkozott egyszer: „Egy új étel fölfedezése többet tesz az emberi nem boldogságáért, mint egy új csillag fölfedezése“. S még ma is vita tárgya: Arago gasztronómusnak volt-e jelesebb, mint asztronómusnak. A mi a magyar konyhát illeti, dicsekedünk vele, hogy legjobb a világon. Mindenesetre; legjobb nekünk. Valami ázsiai van a felfogásban, olyan fajta, mely a nőt annál szebbnek tartja, mentül kövérebb. Hóni konyhánkat nem lehet kimenteni a zsiroság és tulságos fűszerezés vádjá alól: azonban őseinknek nyereg alatt pulult ló-steakje óta maig nagyot haladtunk, s mindaz, a ki életében nem evett halászlét, gulyásos húst, fordított kását, tarhonyát, töltött kaposztát, turós lepényt

és csuszát: az bizony ugyanennyi élvezettel szegényebb.

A jó ételben sokszor a faji diszpozíció fordul meg, vagy égalji dolog. Kinainak iszonyat egy magyaros gulyás, nekünk viszont meg rá-gondolni is tengeri betegség egy kínai gilisztapástétom.

A mi étkezési idő beosztásunk meglehetősen okatlan. Nemcsak későn vacsorálunk, hanem olyan ételeket vacsorálunk, mely megzavarják éjjeli nyugalmunkat. Színházban, a helyett hogy, mint a művelt nyugotiak, a kellemes jóllakottság érzetével néznők az előadást: gyomruk felvonásáról felvonásra követelők lesz s a legérzékenyebb jelenetek alatt burgonyával körített roastbeaf vagy makaronis vesepecsenye látomásai gyötörnek.

Sokban vagyunk még pogányok. Ebéd közben valakit meglátogatni, öt üdülésének e nagy órájában háborgatni, nálunk mindennapi dolog s a sablonszerű bocsánatkérésrel elfütni vélik a dolgot. Persze, e visszaélésben oka annak is, hogy a hányan vagyunk, mind más-más órában ülnek ebédhez.

Mon diner — my dinner: a francia és angol előtt a legünnepélyesebb fogalmak egyike. Legfőlebb csak az ablakon bezugó bombának bocsátják meg, ha ebédjüket megháborítja.

Az igazi gourmet-vendég áldása egy fiatal háztartásnak, bár eleinte kétségbejéti a tanulatlan asszonykát. De tanácsa, figyelmeztetése a kezdő gazdaasszonyra nézve értékesebb az anyai oktatásnál és az apai intésnél.

Mert nagy tudás és bölcsesség kell csak egy salátá elkészítéséhez is! Mint Brillat Savarin mondja: a salátába bölcs hinti a só, szegény a mustárt, farkat az eczetet, tékozló az olajat.

Becsúlják meg a gourmandokat, még ha nem is Szilágyi Dezsőnek hívják őket.

lelkes, fajtájukat mindenek fölé szerető fiatal emberek, a kik az erők szétforgácsolását megakadályozandó és egy közös cél felé haladásban bárhonnán jövő támadásokkal szemben egymást gyámolítandó: megalakították a Székely Társaságot.

Kimondták, hogy bárkit szívesen fogadnak tagul rang, állás és vagyontól eltekintve, a ki tesz, dolgozik akár kézzel, akár ésszel, vagy befolyása által a székely nép helyzetének javítása érdekében. Így történt, hogy az eleinte csak egy pár ember mind több és több tagot nyert úgy, hogy mai nap 38 rendes és 14 tiszteletbeli tagja van a Székely Társaságnak. E tagok között vannak főispánok, országgyűlési képviselők, alispánok, magas állású hivatalnokok, tanárok, tanítók, ügyvédek, írók; de vannak ács, cipész, kőműves, asztalos, stb. is.

Jól esett mindezen férfiak egy társaságban látnom és örömmel töltött el, hogy bár az egyesek között nagy különbség volt rang és vagyoni állás tekintetében, de egy eszme hevítette mindnyájunk szívét és egy célra való törekvés szolgálatában egyesültek mindannyian. Ez eszme, e cél, hogy megmentessék e föld, melynek súly györingőnek nekünk aranyánál többet ér, az idegen kézre jutástól és megmenekessék a székely nép, melynek erős karja mindenkor védő bástyája volt a magyarságnak amaz elszármolásból, mely már ijesztő mértékben kezd mutatkozni.

Büszkeséggel töltötte el szívemet, hogy a nagyok között is legnagyobbnak a lelkesek között is leglelkesebb szószólója volt a székelység vármegyének szülője: Györfly Gyula országgyűlési képviselő. Az ő fajszeretete mindnyájunkat elragadott, lelkesedésünket fokozta és a további küzdelemre megerősítette.

A Székely Társaság által meghívottak közül résztvettek az értekezleten a következők: Betegh Pál a „Székely-Udvarhely” szerkesztője (Székely-Udvarhely); Borszéki Soma ny. min. tanácsos (Bpest); Ehenné, Keményffy Katinka áll. tanító (Kibéd); Györfly Gyula orsz. gyűl. képviselő (Bpest); Ince István mérnök (Kézdi-Vásárhely); dr. Jancsó Benedek tanár (Bpest); Málly Lőránd, a „Székely Nemzet” szerkesztője (Sepsi-Szentgyörgy); Kiss Jenő polg. isk. tanár (Kézdi-Vásárhely); Lázár Pál (Bpest); dr. Mika Ottokár aljárásbíró (Sepsi-Szentgyörgy); Morvaj Endre szolgabíró (S-Szentgyörgy); Nagy Lajos áll. tanító (Magyar-Régen); Puszkás Jenő gazd. szakmunkás (Gyergyó-Alfalu); Radnóti Dezső, az „EKE” főtársa (Kolozsvár); Sándor János főispán (Jász-Szentmárton); Sándor József orsz. gyűl. képviselő (Bpest); Ugron János orsz. gyűl. képviselő (Bpest).

Ezen vendégeknek egy tekintélyes része a déli vonattal érkezett meg, kiket az állomásnál a társaság számos tagja fogadott és a társaság elnöke, Kömőcsy József dr. lelkes szakvakkal üdvözölt.

Délután egy órakor 70 terítéki ebédhez ült a társaság. A hangulat, mely az ebéd alatt a társaságban uralkodott, mintegy előjele volt a később következő értekezletnek. Már a köz-ebéd folyamán élénken vitáztak az egyes szónokok a székely kérdés száz és száz bajait s jól esett látnunk, hogy ez az ügy a szép számban összegyűlt társasági tagokat és vendégeket teljesen lebilincselte. Ennek az ügy iránti érdeklődésnek adott kifejezést Sz. Szakáts Péter, Fenyvesi Soma, dr. Borszéki Soma, valamint Györfly Gyula, Bedőházi János és Sándor József, orsz. gyűl. képviselők, Deésy Zoltán alispán és Jancsó Benedek dr. A közebéd után a szép számu tagok és vidéki vendégek felvonultak a városi tanácssterembe, a tulajdonképpen értekezletet megtartani.

A gyűlés.

Tudósításunk a lefolyt értekezletről a következők:

1/4 órakor nyitotta meg Kömőcsy József dr. elnök. Nagyszámu érdeklődők, köztük hölgyek is, foglalták el a tanácsház nagytermét.

Rövid megnyitó után Györfly Gyula orsz. gyűl. képviselő, a társaság tiszteletbeli tagja állt szóháza.

Nem zárkozhatik el — ugymond — attól, hogy megmagyarozzuk miért kell a székelyek között székelytársaságot alkotni, holott az egész társadalom egységesen oldhatná meg a kérdést.

A székelység feladatának megoldására képtelenné kezd válni. Sok baj környezi. Ezek együttvéve egy nagy kérdést képeznek, melynek megoldását e földnek őslakói, hü polgárai lévén, nem halogathatjuk, követelni van jogunk, hogy bajainkban segítségünkre jöjjenek. Mindennek gyökere azonban a társadalmi szervezet erejében van.

Szükséges a társadalmi szervezkedés, amely kizár politikát, felekezetséget, mely minden terezen munkál, magában egyesítve a közélet mindenrangú fiat. Mindenkét befogad s csak azokat zárja ki a szervezést, kik a kérdés megvilágításával minket is megvetnének.

Így lesz kellő ereje a szervezetenek, kellő nyomatókkal.

Nekünk kell a társadalom faktorait felvilágosítani, hogy a székely kérdés állami érdek, a kormány a megértetni, hogy egyöntetű működés, erős kitartás kívánja a székelységgel kapcsolatosan hazánk keleti részé-

nek biztosítása. Ezen szervezetenek feladata, hogy az anyagot e munkához összegyűjtse, megvilágosítsa a közszükség szempontjából. Ha a székelységet szervezni tudjuk, akkor a kivándorlás kérdése is kívánt megoldást nyerhet. Ajánlja, hogy az értekezlet fogadjon el a marosvásárhelyi Székely Társaság mintájára a kivándorlás kérdése is kívánt megoldást nyerhet. Ajánlja, hogy az értekezlet fogadjon el a marosvásárhelyi Székely Társaság mintájára a kivándorlás kérdése is kívánt megoldást nyerhet.

Györfly Gyula orsz. képviselő a munkatervet a vonatkozó és azt részleteiben is felölölő szép beszéde után általánosságban Sz. Szakáts Péter szót a tárgyról. Elfogadjon a szervezkedés tárgyában elő terjesztett javaslatot, mert ezáltal a székelység mozgalmát állandósítani lehet.

Bedőházi János orsz. gyűlési képviselő hosszasan fejtegeti a kivándorlás és belső züllesztés okait. Konstataálja, hogy keleten sok kivándorolt székely él. Ezeknek gondozását a magyar társadalom elmulasztotta. Ohajtja, hogy a külföldre szorult testvérek gondozása céljából egy irányban működő társaság alakítsák, mely tanítsa meg a székelységet arra is, hogy az édes anyaföldhöz, melyből táplálékát nyeri, oly erős ragaszkodással viseltessen, a milyen ragaszkodást tanúsítanak a nemzetiségek. Azután keményen megrója a székelységet, melyben a faj és hazaszeretet erénye meglazult.

Sándor József orsz. gyűl. képvis. csatlakozván Györfly Gyula javaslatához, ajánlja, hogy fogadjassék el az minden pontjában.

Györfly Gyula megjegyzi, hogy ha Bedőházi János eltilti a székelységet és nem látja a székelytársaság működését minden tekintetben eléggé kielégítő eredményűnek, tessék a társaság munkásságát a saját tagja való belépése által fokozni.

Hogya a nemzetiségek itt jól érzik magukat, nem vándorolnak ki, sőt gyakran inkább felülülnek, ellenben a székelység sokszor koldus tarsiznyával oldalán, futni kényserül idegen országba s ennek oka az 1848-iki eseményeket követő jóbajgy szabadtában van. Az anyaország népe s a nemzetiségek is szolgásgábol birtokossá lettek. Felszabadítván a jóbajgyból, pénzünk és vérünk árán jutottak aranylag igen szép földbirtokokhoz, tehát megerősítették arra, hogy a hazával szemben fokozott kötelességüknek a haza földjéből tulajdonul adott birtok jövedelméből megfelelőhessenek. Ellenben a szabad székely, nemhogy felszabadult volna, nemhogy fokozódó terhei viseléséhez birtokot nyert volna a vére árán tartott hazaföldjéből, de sőt jogai megnyírbáltatván, régi, akkor is fogyó birtokából kényserítettett a közterhek viseléséhez. Ez az, a miben a székelység rohamos esésének oka keresendő. Azután szólván a székelység mindenha fontos faj- és hazaszeretetről, kijelenti hogy e hazaszeretnek jelen állapotban való megtartása egyenesen és egyedül a székelységnek köszönhető. Az által utját idegen szívós törekvéseknek s tette, hogy Erdély az anyaország számára biztosított, hogy itt még magyar él. Ajánlja a szervezkedés kimondását.

Máthe József, társasági tag előterjeszt a szervezkedés részletes szabályzatát, mely szerint a könnyed szervezete, gyors ágitálása és eredményes munkálkodása által igazolt marosvásárhelyi Székely Társaság mintájára és már megállapított alapszabályai szerint minden székely városban, sőt nagyobb községekben székely társaságok alakítandók és azok egymással szerves kapcsolatba hozandók. Többek hozzá szólása után az értekezlet elfogadta ezt a javaslatot és végrehajtása illetőleg terjesztésével a marosvásárhelyi Székely Társaságot bizta meg.

Az után László Gyula terjesztett elő egy munka-programmot a végből, hogy a Székelyföld egyes pontjairól tanácskozáisra hitt vezető emberek, kik a székely társaságok megalakítására vállalkoztak és vállalkoznak, bár nagyjában betekintehessék azokat a teendőket, mik az összes székelység szempontjából figyelmet érdemelnek, megjegyezvén, hogy ez csak vázlat, melynek szükségességéről kibővitése, vagy megtoldása a társaságok kebelében szabadon eszközölhető. Az értekezlet Ugron János orsz. gyűl. képviselő és mások hozzá szólása után a keletkező társaságokhoz való megküldésre terjesztet elfogadta azt és szétküldésével a marosvásárhelyi Székely Társaságot bizta meg.

Barabás Endrénak a romániai magyarok helyzetének javításáról készített tervzetére került ezután a sor. Jancsó Benedek th. tag kapcsolatosan beható közvetlenséggel ismertette a romániai magyarok helyzetét és vázolta, miként lehetne a bajokon, melyek az iskolázatlanság, papok, tanítók ügyének iparosok és ipari viszonyok stb. javításának kérdésével szorosán összefüggnek — segíteni. Mint hogy azonban a kérdés nagy körültekintést igényel és kellőleg felkészítve nincs, az értekezlet Borszéki Soma és Sándor József hozzá szólása után a tervzetet egy bizottsághoz utalta, mely a marosvásárhelyi Székely Társaság útján hivatalos les a alakuló székely társaságokkal behatóbb tárgyalás és megvitatás céljából közleni.

Végeztül Györfly Gyula a székelység ügyeinek támogatásához a saját támogatásának megnyeréséről szólott. Az értekezlet kimondotta, hogy minden székelyföldi lap a székelység ügyeinek istapításában egységes organumnak tekintetik, azokat támogatja. Az ügynek megnyerni igyekszik emellett azonban a fővárosi

sajtót is, mely már eddig is elismerésre méltó szolgálattal tett a székelységnek.

Ezzel a gyűlés d. u. 1/37 órakor véget ért. Az értekezlet köszönetet mondott Marosvásárhely sz. kir. város törvényhatóságának, dísztermének tanácskozási célra való átengedéseért. Aztán pedig — nem hivatalosan ugyan, de a gyűlés tekintélyes tagjai többen — szomorúan konstataáltak, hogy a székely főváros tisztikarából egyetlen egy tisztviselő sem volt az értekezleten jelen.

A társaságnak az lévén egyik főcélja, hogy a meghívott vendégeknek működésben is bemutatás szervezést és tárgyalásainak rendezését, este 8 órakor szokott találkozási helyen összejövetelt rendezett. Ez volt a 40-ik.

Mintegy 100-an jelentek meg aznap, ugy a társaság rendes tagjai, mint az idegenek és helyből is sokan vendégül. Dr. Kömőcsy József elnök, a tárgyalást megnyitva Szentgyörgyi Dénes titkár, a legutóbbi összejövetel naplóját olvasta fel s utána a társaság eddigi működését ismertette főbb vonásokban. Erre az üdvözölő táviratok és levelek olvastattak fel. Ilyeneket küldöttek: Balázs Árpád kir. tanácsos Budapest, Beesek Aladár szerkesztő Székely-Udvarhely, Dr. Bedő Albert ny. áll. titkár, képviselő, Budapest, Benedek Elek szerkesztő Kis-Baczon, Csulak Lajos áll. tanító Segesvár, Hollaky Arthur főispán Sz-Udvarhely, Kálmár Ignác szerk. Gyergyó-Szentmiklós, Kozma Ferenc kir. tanácsos, tanf. Kolozsvár, Kóos Ferenc kir. tan. ny. kir. tanf. Brassó, Solymosy Endre igazgató Sz-Udvarhely, Dr. Száideezky Lajos egyetemi tanár Kolozsvár, Szóke Mihály jászg-kormányzó Gáspártelek és Tarasalfaly Albert áll. tanító Vargyas.

Borszéki Soma ny. min. tanácsos és Becze Antal alispán (Csikvármegye) tiszteletbeli tagokká választása után Barabás Endre tag ismertette a Kóos Ferenc ny. tanf. felügyelő, a társ. tiszteletbeli tagjának életét és munkásságát, mire leleplezték arczképét. Ezt Csonka Géza tag díjtalanul készítette a társaságnak. Hozzá a keretet szintén ajándékba Domokos Jenő csinálta. A tárgyszorozat rendjén Dr. Fenyvesi Soma tag ismertette Ince István mérnök által a székelyföldi ragosításáról írt értekezést. Elhangzása után Dr. Györfly Gyula orsz. gyűlési képviselő mondott köszönetet egy a jelenvölt szerzőnek, mint az ismertetést oly ügyesen végzett előadónak fáradságukért. Ezek után a köszöntők vették kezdetüket Ince István Deák Lajos a vendégek, Berzencey István az „Eke”-re stb. köszöntöttek.

Papválasztás Csik-Szentmiklóson.

Tudósítás.

Gróf Majláth Gusztáv Károly püspök ur Ó méltóságának leirata folytán folyó hó 8-án tartották meg, Csik-Szentmiklóson a papválasztást. Még pedig ezáltal nem a három községből, Szépvíz, Szentmiklós és Borzsova, alakult egyházmegye, hanem csak Szentmiklós és Borzsova választó községe, mivel időközben Csik-Szépvíz önálló egyházmegyévé vált.

Az elnök tisztségére Püspök ur Murányi Kálmán főesperest jelölte ki, ki is a választás megejtésére egybegyűlt választók előtt felolvastatta a püspöki leiratokat s azután előadta a választás fontosságát s mindenkéllőt arra kérte a választó közönséget, hogy félre téve minden személyes érleket, a közügyet tartva szemelőt a legjobb meggyőződéstől vezetett szándékának és akaratnak adjanak a szavazásnál kifejezést, a hol mindenkinek joga és egyuttal kötelessége is három jelöltre adni szavazatát. S végül fölhívja a választó közönséget, hogy a választás ellenőrzésére küldjön egy nyolcz (8) tagu bizottságot ki, mely meg is történt a következőképen: Szentmiklósról Lázár Pál, Kovács Antal, Eröss Miklós és Eröss Ignác; Borzsovából Ince Dénes, Eröss Ignác, Eröss Gyula és Lakatos Pál. Ezek után pedig az elnök megkezdte a választást. De alig, hogy két egyén lezvavazott, künn hatalmas látma keletkezett s midőn a püspöki biztos kiment, hogy csendet parancsoljon, egy hatalmas népszóvónok, pártvezer fogadta Andráis József csik-szentmiklósi lakos, hogy ők addig nem szavaznak, a míg a Püspök ur Ó méltósága által elrendelt és az egyháztanács által helyben hagyott 2800—2800 korona évi javadalmazást 2400—2400 koronára le nem szállítják, vagy külön népgyűlés által meg nem szavaztatják, mivel eddig csak egy pap volt s annak a fizetése a 2400 koronát nem haladta meg.

De az elnök élvé elnöki jogaival, ragaszkodott a püspöki leirathoz s nem engedte a gyűlés folyását megszakadni és folytatta a szavazást. Ezalatt pedig a bejárásokat Szabó Lajos és Andráis József ellávlán, erőszakkal akarták a szavazást megakadályozni s miután ez sem vezetett czélhoz, egy Demeter Gábor, Demeter Dénes, Andráis József, Szabó Lajos és Benő Antal tagokból álló bizottságot küldtek a gyűlés elnöke elő, a ki akarattukat jegyzőkönyvre véve, terjesztte fel a Püspökhöz, mert ők csak így szavaznak. De az elnök határozottan ragaszkodott álláspontjához és kijelentette, hogy akár gyakorolják szavazati jogukat, akár nem, ő azt figyelembe nem veszi, hanem a választást megjárja, még pedig jogérvényesen. Azonban hozzá tette, hogy éljenek felfolyamodással a Püspök ur Ó méltóságához,

a mibe bele is nyugodtak és azután szép csendben és rendben folyt le a szavazás, mely d. u. három órakor ért véget a következő eredménnyel:

- Dr. Fejér Gerő főgimn. tanár 198
Balog Ignác 165
Balázs Ferenc 162

szavazatot nyert. Azonkivül még Kassay Lajos, Kovács Mihály, Csátó Ferenc, Péter Lajos, Németh Gyula, Jakab Lajos, Murányi Kálmán, Ince Domokos, Szabó Ferenc, Rancz János és Oláh Károly kaptak szavazatot.

Végül az eredmény kihirdetése után a gyűlés d. u. 3 órakor feloszlott.

Szemtanu.

Csik-Menaság székelyei.

Irta Bartalis Ágost, kászoni-alsziki járási főszolgabíró.

(Folytatás.)

XI. Árverések.

A mult 1900. év telén és 1901. év tavaszán márczius végéig elárvereztetett 23 családnak mindennemű vagyona. Elárvereztetett 456 hold 1535 négyszögöl ingatlan 19,916 korona 44 fillérrét. Telét a birtoknok holdja átlag 43 korona 58 filléren ment el, de volt igen sok olyan eset, hol 1—3 korona, sőt egy esetben 32 filléren lett elárverezve egy hold birtok. A vevők közt — a végrehajtó ügyvédek ki véve — idegen niuon s a birtok menasági lakosok kezén maradt. A vagyonukból kiárverozott egyének egyrésze Romániába távozott családostól, másrésze a községben maradt s onnan jár kenyért megkeresni munkába. Megjegyzem, hogy itt csak árverések vannak felvéve, melyeknél a családok minden vagyona eladatot, de ezenkivül sok esetben lettek egyes birtoktevek külön is elárverezve.

XII. A fennálló adósságok.

S mindezen árverések megtörténte után a község lakossága terhen — amennyire kinyomoznom sikerült — még a következő tartozások állanak fenn:

- 1. A csikmegyei kölcsön-kegítő pénztárhoz tartozik 136 egyén tőkében 27,750 kor. — fill.
136 egyén kamathátralékban 1,440 kor. 20 fill.
2. Az alsziki ban részvénytársaság 189 egyén tőkében 33,070 kor. — fill.
kamathátralék 1,290 kor. — fill.
per alatt áll 8,397 kor. — fill.
3. A csikszederai takarékpénztárnál 41 személy 5,215 kor. — fill.
4. A csikszentgyörgyi hitelszövetkezetnél 13,713 kor. — fill.
ennek egy tekintélyes része végrehajtás alatt áll.
5. A csik somlyói r. huth. iskolák pénzalapjánál 25 egyén 5,376 kor. — fill.
6. A menasági r. kath. egyháznál 198 adós 10,188 kor. 12 fill.
7. A bükszádi takarékpénztár részvénytársaságnál 15,000 kor. — fill.
8. Egy csikszentgyörgyi birtokos magán hitellelőznél 5,200 kor. — fill.
9. Az Albinanagy-szebeni banknál 1 adós 2,000 bor. — fill.

Összesen 128,639 kor. 32 fill.

Ezenkivül kisebb összegű tartozások is állanak fenn, melyeknek összeírása nem állott módomban.

Ehhez ugyhiszen nem kell kommentár. Ha elgondoljuk, hogy amint már emlitétem ezen adósságon felül ezt a népet az állami és községi adók, egyház kepe, tanítói fizetés, erdőrendezési, erdő-örzési, hagyatéki átruházási költségek, bélyeg és jogilletékek, ügyvédi munkadíjak, perköltségek mily özőne terheli és hogy ezen terhekek szemben mily csekély vagyonnal és jövedelemmel rendelkezik: valóban kétségbe kell esnünk jövője felett. Ezekhez a terhekek járulnak a birtokrendezési költségek, melyeknek egy eszedekes részlete 8271 korona, épen most van felhajtás alatt.

XIII. A megélhetés.

Hogy a lakosság gazdasági és megélhetési viszonyait jobban megvilágíthassam: ide iktatom egy jobbmódu és egy szegényebb menasági gazdaság vagyoni állapotát.

1. Dánih Ferenc 40 év körüli erős testalkatu, barna, józan életű székely ember, szősses italt soha nem iszik s a korcsmába nem látta senki. Terhes háztartása, 6 kiskoru gyermeke van, kik közül egyet a gimnáziumba taníttat.
Ingatlan vagyona 41 hold 774 neg. öl, melynek kataszteri tisztajövedelme 28 kor 88 fillér.
Van 2 drb 2 éves ökor tinója iga alatt, értéke 200 kor.
" 4 3 " " " " " 200 "
" 2 " tehene " " " " " 169 "
" 8 " fejsz juh á 10 kor. 80 "
" 5 " meddő juh á 5 kor. 25 "
" 2 " süldő sertés á 10 kor. 30 "
" 6 " tyuk á 60 fillér 3 kor. 60 f.
Összesen 698 kor. 60 f.

Ingatlan vagyónának forgalmi becserítéke körülbelül 2090 kor.

Együtt 2888 kor. 60 f.

Tartozása 400 kor.

Bevételei.

Vet 8 véka busát, mely után — ha az időjárás kedvez s jégverés nem éri, — kap 16 vékát, értéke 32 kor.
8 véka rozsot, mely után kap 24 vékát értéke 38 "
10 " árpat, " " " " " 20 " 24 "
70 " zabot, " " " " " 140 " 112 "
Ültet 10 véka pityókát, kap utána 30 "
vékát, értéke 12 kor.
Állattállományából bevesz évenként 160 "
Összesen 368 kor.

Kiadásai.

Földadó	7 kor. 36 fillér.
Házostályadó	1 60 „
II. oszt. ker. adó	8 „
Általános jövedelmi pótdó	3 04 „
Községi pótdó	8 48 „
Utadó	6 „
Országos betegpótlási pótdó	71 „
Természetben teljesített községi munka értéke	18 „
Papi kepe	12 „
Tanítói és kántori járandóság	6 „
Papepe csimon 1 terü keményfa	2 „
400 kor. tartozásának évi kamatja	36 „
Háztartásának pénzbeli kiadásai felmennek mintegy	260 „
A gimn. II. osztályában tanuló fiára kiad	400 „
Összesen	769 „ 19

Ezen adatokból látszik, hogy ha fiát nem taníttatná, még az esetben sem tudná rendes kiadásait bevételeiből fedezni.

2. Egy szegényebb gazda Adorján Ignác 38 éves, munkabíró elég józan életű embernek nagyon állása a következő:

Legatlanul vagyonos 12 hold 1238 négyezögöl, melynek tízrajvédelme 7 korona 12 fillér, forgalmi értékét a beelő telken álló házzal, istállóval együtt a menaszágiak 200 koronánál többre nem becsülik, mivel ez idő szerint talán annyit sem tudná eladni, én 460 koronára teszem.

Van 2 darab 3 éves telene tga alatt, melyekkel földjei műveli, a házhoz tüzfát hord és a gyártól anyagot fuvaros értékük 100 korona. Földje termésének értéke 25 koronánál többre nem tehető. Ha tehenei után borjut kapna, abból tudna a pénzt csinálni, de ezt nem teheti, mert a pénzre mindennap szükség van, dolgozik a gyárnál, hogy napról-napra megélhessen s így a borju neveléséről kénytelen lemondani.

Ezen vagyonnal szemben van 300 korona takarékpénztári tartozása, melynek kamatjába valamint adó s más tartozásaira 54 koronát fizet.

Honnan telik ki a 6 gyermekből álló család étele, ruházata s honnan tudja fedezni a háztartás nélkülözhetetlen elsőrendű kiadásait? Megjegyzem, hogy mindkét egyénél a szenátorment számitáson kívül hagyiam, mert menaszági ember szénát nem ad el, sőt a termés a szükségletet sem fedesi a tavasszal igen sokan vett szénát tartják állataikat. (Folyt. köv.)

A megyei közigazgatási bizottság üléséről.

Csikszeda július 8.

A közigazgatási bizottság mai rendes ülése melyen főispán ur távollétében a megye alispánja elnökölt nem tartozott a leglátogatottabbak közé, de különben nevezetesebb tárgya is alig volt. Az előadói jelentések sem tartalmaztak különös figyelemre méltó eseményeket a múlt hóról s talán figyelmet érdemel mégis a tanfelügyelő jelentése azon részének felelitése, hol a csik-somlyói tanítóképzede tanképesítő vizsgálatainak általános jóeredményét, a gyakorló iskola tapintatos vezetését és dicsegetes működését sorolja fel, konstatálván egyuttal, hogy az intézet elhelyezése, felszerelése, a rendszeresített tanári állások száma s javadalmazása főleg pénzügyi tekintetektől még ez ideig a kedvező megoldást nélkülözi.

A gyűlésen előadott más ügyek közül a következőket tartottuk kiemelendőknek:

A közigazgatási bizottság múlt évi jelentésében a kormánytól azon ohajtásának adott volt kifejezést, hogy Csikszeda, mint a vármegye székhelye a fözolgabirói járásokkal távbeszélővel összeköttetésbe hozassék. A kereskedelmi miniszter erre adott válaszában kijelentette, hogy a törvényhatósági távbeszélőnek létesítéséhez kötött feltételeit a vármegye már ismervén, a mennyiben eme feltételek mellett a vármegye a berendezés létesítését ohajtja, a szükséges tárgyalások megindítása végett forduljon hozzá.

Ezt a kijelentést a bizottság tudomásul vette s a továbbiak elintézése végett a megye alispánjának kiadni határozta.

Az állami anyakönyvi kerületi felügyelő javaslatára folytat Balázs János Kászán-Altizre megválasztott okleveles segédjegyzőnek anyakönyvezető helyettesé teljes hatáskörrel s 400 korona államszegély élvezetével leendő kinevezése a belügyminiszternél ajánlatba hozott.

Az államvasutak helybeli osztálymérnök-sége Simon Ádám és társai szentkirályi lakosok kérésére folytat az államvasutak 547. és 548. szelvényei között egy hozzá járuló ut kiépítését javasolván, a helyszíni tárgyalás elrendeltetett s annak vezetésével Mihály Ferencz vármegyei főjegyző bizatott meg azon utasítással, hogy a kitűzendő tárgyalásra nyg kérelmeket, mint az államvasutak kolozsvári üzletvezetőségét is hívja meg.

A csik-szentmihályi tanítóknak a kerületi főesperes útján az ottani egészségellen iskola-éptelt helyett egy megfelelő új épület emeltetése iránt beadott kérésére a bizottság a járási főszolgabíró szigorúan utasítani határozta, hogy mintán a más félvvel ezeltől elrendelt építkezés még soha foganatba nem vétetett, a község előjáróságát felelősség terhe mellett az építés foganatba vételére haladéktalanul szorítsa rá s

gondja egyenlő rá, hogy az újépület legkésőbb folyó évi október hó közepén rendeltetésének átadassék.

Még két fegyelmi ügyet tárgyalt a bizottság fegyelmi választmányja a következőleg a bizottság plánuma és pedig Balázs István csik-szeredai kir. ügyészégi fogház felügyelőjét, valamint Kovács Antal, Kovács Mózes tanítókat s ezen kapcsolatosan Lázár Ferencz csik-szentmihályi iskolaszéki elnököt.

Balázs István fogházfelügyelőt ugyanis több rendbeli visszaélésekért felügyelői állásának elvesztésére ítélte a csikszeredai kir. ügyész, mely ítéletet elmarasztalt megfellebbezésén, a közigazgatási bizottság azt megváltoztatta s Balázs Istvánt hasonló állásban más fogházhoz való áthelyezésre ítélte.

Ugyancsak kedvezőleg ítélte a bizottság a Kovács Mózes madéfalvi, Kovács Antal csik-szentmihályi tanítók és Lázár Ferencz iskolaszéki elnök fegyelmi ügyében is, a kik felett egy korábban hozott marasztaló határozatot a vallás és közoktatásügyi miniszter feloldotta és a bizottságot újabb kiegészítő vizsgálat megejtetésére s újabb határozat hozatalára utasította volt.

Az új vizsgálat rendén ugyanis nevezettek az egymás ellen támasztott vádakat kölcsönösen vissza vonván és meg nem történtnek jelentvén ki, a bizottság ennek folytán a fegyelmi eljárást végleg beszüntette.

A gazdasági munkások segélypénztára.

Egy kis beszámoló.

Még csak alig föléstendeje annak, hogy az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd-segélypénztár — ez a legújabb emberbaráti intézmény — életbe lépett és már is fonyes bizonyítékát adta annak, hogy milyen égető szükség volt nálunk ennek a segélypénztárnak a megalakítására.

Ugyan mi is a czélja ennek az intézménynek? Úgy feltesszük ezt a fontos kérdést, mert míg ezt nem tudjuk, nem érteljük meg igazi jótékony hatását.

Ennek az emberbaráti intézménynek az a czélja, hogy a földműves embert, a ki napról-napra való keresményéből vagyott nem gyűjthet, öregsége idejére megbízhatósága felől, hogy nem irgalom kenyerén kell tengődni. Vagy ha baleset éri, akkor sem fog sem maga, sem családja nyomorúságra jutni. Mert a segélypénztár tagjait vagy ezek halála esetén ezek feleségét s gyermekeit segítési, gyámolítja.

A ki tehát tagja a segélypénztárnak, az nyugodtan végezze melz munkáját, mert nem győri őt az az örökös gond, hogy mi lesz illköveté, apró gyermekével, ha munkabíró karja ellankad és a kasza, kapa kiesik kezéből.

A segélypénztár föléstendős működése világon bizonyítja, hogy a föld népet gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földművesnép családját örök megfosztják a kenyérkeresettől.

Még csak hat hónapja, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már em rövid idő alatt 203 földműves jutott alba a szomorú helyzetbe, hogy jótékonyt nem kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalom kenyerén tengődni.

A beállott baleset 14 földművelőt megölt. Mind a 14 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400-400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családoknak.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd-segélypénztár 1901. évi január hónap óta baleset miatt való halál esetében a következők családjának adott 400-400 korona segélyt:

1. Csirke Mátyas, Tápó-Szele. A tehén egy megrugta, hogy huszában belső vérzést kapott.
2. György András, Tápó-Györnye. Fogvere véletlenül öslött, úgy, hogy a golyó szívbe fúródott.
3. Kum János, Szemes-Cseli. Pinczésás közben a föld reáeszkadt.
4. Bazsó János, Szend. Szalmászekerről egy kerítésre esett, melynek lézei a hasába fúródott.
5. Szalai János, Pápa. Az eldött pajtakapu agyon ütötte.
6. Kovács Péter, Kis-Réze. Meggyilkolták.
7. Kovács Imre, Nádudvar. Gabonával megrakott szekerről lebukott, a kerékek keresztül mentek rajta.
8. Sipos Balázs, Solymos. Az erdőben agyonlőve találták.
9. Bogdán Sándor, Felső-Józsa. Megfulladt.
10. Sági Menyhért, Giez. A rudha beakadt ló hasba rugta, úgy, hogy szörnyet halt.
11. Doboz István, Mezöhegyes. A gépszij elkapta és agyonzúzta.
12. Gelesei László, Kőkányesd. Orozva fejbe ütötték.
13. Baner Ferencz, M.-Polány. A gözecséplőgépet agyonzúzta.
14. Sándor József, Pithügy. Munkaközben a ló agyonrugta.

Ezek a számok világosan beszélnék és egytől-egyig hangosan hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükségét voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid megalakulása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbotól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Ez az emberbaráti működés buzdította bizonylyan arra a fópásztorokat, főrendeket, nagybirtokosokat, az emberbaráti intézeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. Es bizonylyan ez az oka annak is, hogy Felsőszék királyunk is annyi jókarattal viseltetik azon intézmény iránt, mely kizárólag a föld népének istápolását és támogatását tűzte ki czélul.

Tíz éves találkozó.

Ritka, szinte meglepetés számbamenő, szerény, de magasatos, kis ünnepségnak valának tanai azok, kik Csik-Somlyón a róm, kath. tanító-képző intézetben múlt hó 29-én az évzáró ünnepeken jelen lehetnek.

Ugyanis nevezett intézet hivatalos évzáró ünnepeje után, előleges bejelentés folytán Karácsony József igazgató felhívja figyelmét a jelenlévőknek azon rendkívüli körülményre, hogy az intézetnél 10 évvel előtt oklevelet nyert tanítók eljöttek, itt vannak, hogy ragaszkodások, szeretők és hűségük ez által is kifejezzék az intézet iránt. Az igazgatónak ezen szívhez szóló előbeszédje után Péterffy Árpád csik-lázárfalvi közszéki tanító, egyik a találkozó közül szívből üdvözli az intézet tanárait, igazgatóját jelenlévőket és az ifjúságot vagyis tanítónövendékeket. Örömmel és lelkesülten élteki az intézet akkori, és most is egészséghen működő tanrát P. Tima Dénes és Lakatos Izrát. Megemlékezett továbbá elhunyt akkori igazgatók: Földes Józsefről, elhunyt két osztály társáról és a távolmaradtokról.

Beszédét a leendő tanítókhoz intézve fejezi be, hogy vallásos és hazafias irányban iparkodjanak tanítókká lenni. Ejjénzés között lép elő Török Albert miklósvári tanító, szép szavakban emlékeztet meg boldog emlékü elhunyt Földes József akkori igazgató működéséről s a maga, valamint találkozó társai nevében ünnepelesen kijelenti, hogy „Földes József alapítvány” néven az igazgató emléket megörökíndendők, 100 koronás alapítványt tesznek az intézeti igazgatóság kezébe oly kijelentéssel, hogy annak évi kamatát a paedagogiai tantárgyakból legjobb előmenetelt tanusító 3 v. 4 éves növendék kapja az évzáró ünnepségen minden évben. Hatalmas élénzése után az ifjúságnak az igazgató lelkesülten köszöni és hasonlóra buzdítva az ifjúságot, zárja be következő szavakkal az ünnepelet.

„Itt van a tett, itt van az érzés és ragaszkodás az intézet iránt kifejezve, midőn a szellemet anyagba öntve kézzel foghatólag dokumentálják az „alma mater” iránti ragaszkodásokat a tíz éves találkozóknak”. A tanári kar és találkozó éltetésével ért véget ez a meglepetés szerű, nem várt kis ünnepelet. Sok ily lelkes székely-magyar tanító nevelhessen „az erdélyi székely alma mater” a magyar hazának!

Ezután a tíz évi viszontlátás édes örömeire ebédre gyűltek össze az intézeti tanárokkal együtt a találkozó a gimnáziumi internátus ebédlőjében, hol szintén szép pohár köszöntőkben nem vala hiány. Hol tanárok és tanítványok beszélgetve a régi jó időről, ismételtlen megfogadták, hogy Isten segédelmével 10 év múlva ismét összejönnek!

Végül érdemesnek tartjuk feljegyezni, hogy 1891. évben oklevelet nyertek 11-én, melyből elhalt kettő, távol maradt három és megjelent hat: u. m.: Veres József tiszafüredi, Száke Benedek jász-szentandrási, Török Albert miklósvári, Ópra Pál szárazpataki, György Lázár csik-zsögödi, és Péterffy Árpád csiklázárfalvi tanítók. „Alesiki.”

KÜLÖNFÉLEK.

A püspök és a szentgyakorlatok. Az évenként ismétlődő szentgyakorlatok, melyeket Erdély lánglelkű püspöke ugy látszik állandósított, 9-én vettek kezdetüket Csik-Somlyón. Már hétfőn kezdetek gyűlekezni az erdélyrészi róm. kath. tanárok, kántorok és tanítók, még pedig kettős czébből t. i. egyszer azért, hogy egy általános róm. kath. tanítói egyesület szervezése ügyében tartandó nagygyűlésen, másodszor pedig a fópásztor által kitűzött szentgyakorlatok részt vehessenek; s megjelentek száma azonban még kevesden reggel is 35-nél többre nem rugott. Gróf Majláth püspök hétfőn este a 9 órai vonattal érkezett szeredába s onnan Pál Gábor főispán, igazgató, több tanár és tanító kíséretében Csik-Somlyóra, hol ő méltósága a Régenstől szállott meg. Kedden reggel, midőn a hét órai misére beharangoztak, már az oltár előtt térdelt buzgó imába merülve, s annak végzetével nagy segédlet mellett csendes misét mondott, majd később a tanítói gyűlésen vett részt, minek lefolyásáról közelebbről fogunk meg emlékezni.

Kirendelés. Az igazságügy miniszter a csikszeredai kir. törvényesék területére vizagáló bírói állandó helyettesül Antalffy Gábor törvényeszéki bírót rendelte ki.

Áthelyezés. Az igazságügy miniszter Deák Ignác csik-szentmihályi járásbírói segéd telekönnyvezetőt a gergyó-szentmiklósi királyi járásbírószághoz helyezte át.

Előléptetés. A maroevásárhelyi kir. itélő tábla elnöke Petrea Antal csikszeredai kir. törvényeszéki hivatalozgát az első fizetési fokozatba léptette elő.

Kinevezések. Az igazságügy miniszter Pildner Károly egykori csikszeredai, később karászebesi törvényeszéki aljegyzőt az ottani törvényeszékhöz jogyzóvá, —

— Krohm László aradi járásbírói segédet a csik-szentmihályi kir. járásbírószághoz segédtelekönnyvezetővé, —

— Ábrahám Márton 24-ik honvéd gyalogezredbeli törzsdírmestert a csikszeredai kir. járásbírószághoz végrehajtóvá nevezte ki.

Halálozások. Gyimesbükkben e hó 5-én halt el id. Deák Péter 81 éves korában, s ki annak idején a legerősebb ember hírében állott.

— Csik-Szentkirályon vasárnap d. u. hunyta örökálomra szemet Simon Sándor 54 éves keresztelő, a ki takarékos életmódja mellett szépséggel hagyott egy fia és két leányára.

— Részvétellel és fájdalommal értesítjük olvasó közönségünket, hogy Kovács Simon gy. fehérvári theológus kanonok, ki hosszabb ideig itt vármegyénkben is lelkészkedett f. hó 2-án délután 3 órakor eltélen 57-ik áldozó papságának 34-ik évében Gyulafehérvárt elhalálozott. Ugyanott a székesegyház sírboltjában helyezték öröknyugalomra nagyamú résztvevő közönség jelenlétében. Nyugodjék békében.

— Zakariás Aranka folyó év és hó 4-én délután 4 órakor, életének 31-ik évében hosszas szenvedés után meghalt Csik-Széprizen.

Évzáró vizsgák. A megyei polgári leányiskolában az 1900-1901. tanévet bezáró vizsgákat folyó évi június hó 27. és 28-án tartották meg szép számu közönség jelenlétében, melynek sorában ott láttuk a vármegye szeretett főispánját Mikó Bálintot és vármegyénk érdemes alispánját Becze Antalt is. A vizsgákat Szabó Géza kir. tanfelügyelő, az iskolaszék részéről pedig Böjthy Endre, Dr. Fejér Antal és Nagy Imre vezették. A növendékek nagy része szép előhaladást tanusított minden tantárgyból. A szép és értelmes feleletek arról tetek tanúságot, hogy a tanítótestület minden tagja buzgón és odaadón teljesítette kötelességét.

Tanonczmunka kiállítás. A helybeli iparos tanoncziskola múlt hó 23-án és 29-én tartott vizsgái alkalmával tanoncz munka-kiállítás is volt. A kiállításban részt vett 22 növendék összesen 32 drb munkával. Első díjat (3 k.) nyertek Gegő Sándor, Hozó András, Nagy Imre, Petrea Károly I. osztályos, Lőrincz János, Anda Péter másodosztályos, Buzás Antal, Bene László, Bene Mihály előkészítő osztályos tanulók. Második díjat (2 k. 40 f.) nyertek Erős Károly, Benke Mihály előkészítő osztályos, Nagy István, Székely Dénes első osztályos, Éltés Ferencz, Jakab János Miklós András, Prohászka Tivadár II-ik oszt. tanulók. Harmadik díjat nyertek Bálint János, Kristó Péter előkészítő osztályos, Keresztes Béla első oszt. tanulók. Ugyancsak ipari munkáért harmadik díjat, egy könyvet kapott Imre Vendel második oszt. tanuló. Jó magaviselet és szorgalomért pénz és könyv jutalmat nyertek Bálint János és Buzás Antal előkészítő oszt., Bálint Zoltán, Inecs Jakab első oszt., Burdó Béla, Lőrincz János, Prohászka Tivadár, második oszt., Balog Gyula és Kovács Károly harmadik oszt. tanulók. A rajzban való előhaladásért könyvjutalomban részesültek Lőrincz János és Salamón János. Pénzben és könyvekben kiosztott összesen 81 k. 50 fillér.

Zágoni Mikes Kelemennek állítandó emlékügye. Epen öt évvel ezelőtt Erdély délkeleti szögletében a Kárpátok tövéhen fekvő Zágon nagyközségből egy igazán szép és hazafias mozgalomról adunk volt hírt lapunk t. olvasóinak. A kovásznai választókörület országgy. képviselője, Sándor József, az Emke t. elnök-főtákar, képviselővé történt egyhangu megválasztása alkalmából több nagyobb és igen nemes adományai között 200 koronát adományozott arra a czélra, hogy zágoni Mikes Kelemennek, II. Rákóczi Ferencz példás hűségű buzdosó társának a kiváló költő-írónak szülőhelye emlékkép jelöltesék meg. E nemes példán felbuzdulva, a zágoni értelmiség köréből csakhamar egy bizottság alakult, mely czélul tűzte ki ez eszme megvalósítását. A bizottság, mintán a hazafias eszme támogatására fővönöknek Pótsa József, es. és kir. kamarás v. b. t. t. Háromszékvármegye köztisztviselőben és közszeretben álló főispánját, védnököknek a Mikes család ma is élő képviselőit és a vármegye több kiváló alakját fölkérte, széleskörű gyűjtést indított meg, a melynek eredményül hozhott összeg takarékpénztárunkban kezeltetve és időkönben főpénz mutatókkal járvelmél növelve — mostanig 5253 kor. 80 fillérre szaporodott föl. Ez az összeg azonban — fájdalom — még nem elég arra, hogy zágoni Mikes Kelemen emléke a nagy szellemhez teljesen méltóképen örökíttessék meg. E közérzettel hatása alatt ez év folyamán a kolozsvári tud. egyetem háromszékvármegyei hallgatói körében lelkes mozgalom indult meg a zágoni Mikes-emlék bizottság által hivolt szép eszme támogatására. A lelkes ifjúság gyűléseket tartott, szervezkedett és végül abban állapodott meg, hogy folyó évi július hó 14-én Zágonban, Mikes szülőhelyén táncmulatsággal egybötötték Emlek ünnepelet rendez. Egyben azt is elhatározták, hogy az ünnepelet sikerének biztosítására a Székelyföld legkiválóbb férfai és zágoni Mikes Kelemen lelkes tisztelői és irodalmi örökösői közül védnököket kér föl. Az ifjúság eszmeje lelkes partolókra talált. A fölkerült jeles férfiak kivétel nélkül megígérték az ifjúság támogatását. Bizonyosága ennek az a valóban diszes és szép névsor, mely a napokban szétküldött meghívók homlokát ékesíti. Azt hisszük, hogy a háromszéki lelkes ifjúság szép fáradozását siker fogja koronázni, mert a védnökök és diszelnökök közül többen megígérték személyes megjelenésüket is, Háromszékvármegye lelkes közönsége pedig bizonyára szívvel-lelkelrel ott lesz és együtt ünnepel az egyetem ifjúsággal, a melynek mi szép sikert kívánunk és hazafias üdvözlőnkét küldjük.

Nyilvános köszönet. Mindazon kegyes adakozóknak, kik lehetővé tették, hogy a helybeli iparos tanoncz iskola legzorgalmasabb növendékei a most lefolyt tanévben is jutalomban részesülhessenek, a vezetésem alatt álló iparos-tanoncz iskola növendékei és tantestülete nevében e helyről is legálásab közszönetet mondok. Szives adakozók: A maroevásárhelyi kereskedelmi és iparkamara, mely 50 koronát, a helybeli ipartestület, mely 20 koronát, Lux Sándor ipartestületi elnök, ki 5 darab imakönyvet és Várdi Károly helybeli építész, ki 5 drb könyvet ajándékozott a nevezett czélra. Csikszereda 1901. július hó 3-án. Lakatos Mihály igazgató.

NYILTTÉR.*)

Erdővásárlások és a székely kivándorlás.

A csiklánfalvi fómátadorok jutalmára vonatkozólag bővebb adatok jönnek nap világra. Ezen jutalom, magyarul mondván: sápi, nem is megvetendő összeg, mert a maga egészében kerek 60000 koronát tesz ki, s ezen kívül még más szolgáltatásokban is részesülnek s a legérdekesebb mellette az, hogy különböző érdekcsoportok egymást ügyekeztek becsapni, mert hát ugy tessek felfogni a dolgot, hogy habár csak körülbelül 10 emberről van szó, még is külön érdekek vannak, mert p. o. 24000 koronáról az összes érdekelteknek tudomása van, tehát ebből kap egy-egy ember 2400 koronát, azután van 16000 korona, de ebben a 10 ember közül már csak négy ember külön tud és osztózik, s így ezek egyenként 4000 koronát kapnak s végül van a 20000 koronás fősáp melyet aztán a 10 ember közül csak egy ember kap, s így a 60000 kotonából kap a 10 ember egyenként 2400—2400 koronát, ugyanezek közül négyen kapnak még 4—4000 koronát, tehát összesen 6400 koronát fejenként és ezen négy közül egy kap külön és egyedül 20000 korona fősápot s így ezen egy ember mind a három csoportból részesülve összesen 26400 koronát kap. Az egyébnemü javadalmaszról jövő alkalommal szólnok.

Agrioola.

*) Az c rovatban közölttekért az alábbi felelős Szerk.

Laptulajdonos:

GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

Pályázat.

A csik-szentimrei róm. kath. kántortanítói állásra **Julius 20-ig** pályázatot hirdetnek. **Jövedelme:** lakás, mely áll két szoba, konyha, kamra és sütőházból; pincze, istálló, szin, sertés és tyúkól; a tanítóval közös csűr, tágas udvar és két veteményes kert. 111 kalangya ösz., 84¹/₂ kalangya tavasz, 28 kor. 54 fill. pénz, 20 köbmt. lagytűzfala kepe; 3 hold 286 □ öl szántóföld; 989 köbmt. kaszáló; 10 kor. 68 fill. misealapítvány; 68 kor. stola; jogosultaknak korpótlék államségélyen. E jövedelem az 1893. évi összeírás szerint így áll, de tényleg felmegy 1400 korona értékre, melyből 600 korona tisztán tanítói fizetés. **Kötelessége:** a) kántori teendők végzése; b) az iskolaszék által kijelölendő osztatlan vegyes osztályokban a mindennapi iskolásokat önállóan — az ismétlősöket a a segédkántor-tanítóval közösen tanítani. Csakis okleveles kántor-tanítók pályázhatnak. Kötelesek személyesen megjelenni **Julius 14-én** vagy **Julius 21-én** délelőtt.

Csik-Szentimre, (u. p. Csik-Szentkirály) 1901. július 7-én.

Körödy Mihály,
iskolaszéki elnök.

[151] 1—2

Pályázat.

A csik-szenttamási róm. hath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetünk. **Jövedelmek:** a folyó évi kepekivetés szerint 79 kalangya rozs, ugyanennyi zab, 160 korona pénzkepe, 65 terü fenyőfa, 30 favágó napszám 140 korona stóla, 30 korona ájtatos alapítványi kamat, 15 korona tandíj, 9 hold szántó és kaszáló kanonika birtok évi jövedelme 100 korona értékben a javadalmi jegyzőkönyv szerint; ezen kívül a község által ujabban a kántor-tanítónak állandóan átengedett, évenként 4 szekér szénát termő kaszáló haszonélvezete. Jogosultnak korpótlék államségélyből. A kántori birtok után járó erdölési és legeltetési jog. Lakás természetben 2 szoba, konyha, kamra, pincze, istálló, csűr, sütőház, sertés és majorsággól és veteményes kert. A lakás sürgős kijavítására az árlejtés kihirdetett. **Kötelességek.** Az összes kántori teendők végzése a segédkántorral felosztva és a részére jutó tankötelesek önálló vezetése. Pályázati határidő **folyó évi augusztus 11-ike,** mely alatt pályázók kellően okmányolt kéréseiket alórt iskolaszéki elnökhöz adják be, s próba tételre (lehetőleg augusztus 11-én) személyesen jelenkezzenek. [144] 2—2

Csik-szenttamás, 1901. június 25-én.

Tompos Máttyás, Ferencz János,
lelkész iskolaszéki elnök

**Egy jó minőségű
CSEPLŐGÉP**

szijas kerék és rostálóval
lóerőre készített eladó 400
korona utolsó ár Csik-Dán-
falván [145] 2—2
SZÉKELY ANDRÁSNÁL.

Sz. 6865/1901.
ülkvi

[149] 1—3

Hirdetmény.

Az arányosított Csik-Rákos közhelyeket az általános helyszínelési állapot szerint feltüntetve csikrákosi 881. és a csikgőrőcsfalvi 459. számú telekjegyzőkönyvben arányosítás következtében az 1869. évi 2579 számú szabályrendelet-bez képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1836. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikkiek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosították.

E czélből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás Csikrákos községében 1901. évi szeptember hó 2-án fog kezdődni.

A tervezet hitelesítésének, valamint általában a helyszíni eljárás fogantatosítása végett Gecző Béla kir. törvényszéki bíró és Kozma István kir. törvényszéki segéd-telekkönyvvezetőből álló bizottság küldetik ki.

Elnőlfogva felhivatnak. 1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekjegyzőkönyvek végleges átalakítása után s téves átvezetésből eredhető kifogásokat jobbizemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határidőn kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. mindazok a kik valamely ing. anhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18., és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5—7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megzerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda bannanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás lére jöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg illeték elengedési kedvezményétől is elesnek, és 4. azok kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog jog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitörlesztését kérelmezze, illetve hogy a kitörlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Csikszeredán, 1901. június 30-án.

Antalfy, kir. tszki bíró.

DIADAL SEC

legjobb

HONT PEZSGŐBOR

Eberhardt Antaltól

Budafoék—Promontor

kapható minden jobb fűszerkereskedésben

ótermekben és kávéházakban.

[130] 5—10

Erdélyrészi képviselője:

RIEMER K. GUSZTÁV

Sz.-Udvarhelyt.

Árjegyzék és minták kívánatra ingyen.

Szám 6620—901.

II. ai.

Pályázati hirdetmény.

A vármegye tulajdonát képező nevelési alap terbére rendszeresített s a jövő iskolai tanévre adományozható ösztöndíjakra, valamint a nevezett alaplól és a huszár családok tulajdonát képező lóbeszerzési alaplól kiosztható segélypénzek elnyerésére ezzel pályázatot hirdetek; még pedig:

1. A selmezbányai erdészeti akadémiánál 600 koronával.

2. A magyaróvári gazdasági akadémiánál 800 koronával.

3. A görgevény-szentimrei erdőri iskolánál két 300—300 koronával.

4. A siketnémák kolozsvári intézetnél két 160—160 koronával a nevelési alaplól rendszeresített ösztöndíjakra.

5. A helybeli és győ-alfalvi gazd. irányú felsőnép, valamint a győ-szentmiklósi polgári főiskolánál ugyancsak a nevelési alaplól rendszeresített 60: 100 koronás ösztöndíjból az üresedésben lévőkre.

Az ösztöndíjak az iskolai év végén tartoznak iskolai bizonyítványaik nekem bemutatni: a ki ezt elmulasztja és a ki nem kielégítő bizonyítványt mutat be, annak ösztöndíja elvonatik és másnak adományozatik.

A törvényhatósági bizottság jogerős határozatai alapján, a győ-alfalvi, mint a lóbeszerzési alaplól a segélyezésből kizáratnak:

a) a tanulmányaikat már végzett, vagy bármely jövedelmező hivatali állásban lévő kérelmesek;

b) az alginuázium és ezzel egyenrangú iskolák; továbbá a csik-somlyói tanítóképző, végül a helybeli és gyergyó-szentmiklósi polgári leányiskolák növendékei

c) a vármegye valamelyik községében illetőséggel nem bíró, vagy 15 éven túl terjedő távollét miatt a törvényhatóság területén illetőségüket veszített egyének.

Ugyancsak a törvényhatósági bizottság jogerős határozata alapján a segélyek következő megszorításokkal osztatnak

a) Ugyanazon szülők jogosult gyermekei közül csak egy, és az is csak egyik alaplól segélyezhető;

b) az egyetemekre és más felsőbb tanintézetekre most belépő kérelmesek csak a beiratkozás és felvétel igazolása, a tanulmányaikat tovább folytatni szándékozók pedig csak az eddigi jó eredmény felmutatása esetén segélyeztetnek.

c) Az egyetemen és akadémiák ösztöndíj, vagy alapítványt nem élvező hallgatók, az ösztöndíjakosok is alapítványosokkal szemben előnyben részesülnek.

d) A gimnáziumok felsőbb osztályu tanulóinak a tandíj erejéig adatik segély, de az alapítványosok és az iskola székelyhőn lakók ennek is csak felét kapják.

Mindezeknél fogva folyamodók kötelesek csatolni:

a) a jó előmenetelről tanuskodó iskolai bizonyítványának és lezárókönyvének eredetijét, vagy az iskola igazgatósága, esetleg a polgári hatóságok arra jogosult közegei által hitelesített teljes a másolatát;

b) a vármegye területén birt és el nem vesztett illetőségi öi szülő hatósági bizonyítványt;

c) az iskolai hatóságnak arról tanuskodó bizonyítványát, hogy a folyamodó sem ösztöndíjat, sem alapítványt nem élvez. Ennek elmulasztása ellenkező vélelemre ad okot.

d) Minthogy továbbá a lóbeszerzési alaplól kizárólag csakis a volt székely huszár családokból leszármazó jó tanulók segélyezhetők; az érdekelteknek azt is figyelembe ajánlom, hogy kérelmükhöz a családi leszármazást igazoló hiteles bizonyítványt is csatoljanak.

A kellően felszerelt kérelmek az 1—4 pontig felsorolt ösztöndíjak, valamint a segélypénzek elnyeréséért is **folyó évi augusztus hó 1-éig** közvetlenül nálam, az 5-ik pont alatti ösztöndíjakért pedig 1901—1902. tanévi beiratkozás alkalmával az illető iskolák igazgatóihoz annyival inkább benyújtandók, mivel a később beérkező folyamodványok hivatalból fognak visszautasítani.

Végül megjegyzem, hogy az ösztöndíjak havi átlagos részletekben, a 100 koronánál kisebb segélyösszegek az iskolai év elején egy összegben, az annál nagyobb segélypénzek pedig két egyenlő részletben lehetőleg az iskolai évszakok elején adatnak ki.

Ugy az ösztöndíjak, mint a segélypénzek csakis a szülők, vagy a gyám nyújtására fizetnek ki, kik az iskolai évközben tanulmányaikat bármely okból beszüntető ifjak által felvett ösztöndíjakat és segélypénzeket egészen visszatéríteni tartoznak.

Csik-Szeredán, 1901. évi június hó 26-án.

Becze Antal, alispán.

Sz. 3205—1901.

ülkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szentmártoni kir. járásbíróóság, mint ingatlanra az árverést 2000 koronában ezennel telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lenez József végrehajtónak Medves Ida végrehajtást szenvedő elleni 150 korona tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék, a csikszentmártoni kir. járásbíróóság területén lévő a kásonjakabfalvi határan fekvő a kásonjakabfalvi 826 sz. tjkvben foglalt özevgy Juhász Lukácsné született Medves Ida és kiskoru Juhász Mária tulajdonát képező 690, 691. hrsz. ingatlanra 3C4 korona és az 1614. sz. tjkvben foglalt Balászi Sándor és neje szül. Medves Ida tulajdonát képező 648 a. hrsz ingatlanra 320 korona összesen 654 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. augusztus évi hó 28-ik napjának d. o. 9 órakor Kásonjakabfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis Hatvanöt koronát 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság, mint ülkvi hatóság.

Csik-Szentmártonon, 1901. június 8-án.

[148] 1—1

Dr. Szabó, kir. albiró.

Szám 3519—1901.

[147] 1—1

ülkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csik-szentmártoni kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kásonjakabfalvi róm. kath. egyházmegyében tartozó gyenge féle alap pénzúra végrehajtónak Potaki Adámné szül. Kovács Terézia végrehajtást szenvedő elleni 130 korona tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék a csikszentmártoni kir. járásbíróóság területén lévő Kásonjakabfalva község határan fekvő a kásonjakabfalvi, I. réz 157. sz. tjkvben foglalt Potaki Adámné született Kovács Terézia, Potaki Anna Ráduly Györgyné és Potaki Mária tulajdonát képező A. f. 366. hrsz. ingatlanra 320 korona, 1464. hrsz. ingatlanra 80 korona, 2983. hrsz. ingatlanra 10 korona, 3534. hrsz. ingatlanra 100 korona, 3660. hrsz. ingatlanra 30 kor., 5042. hrsz. ingatlanra 120 5033. hrsz. ingatlanra 140 korona, 5079. hrsz. ingatlanra 10 korona, 5501. hrsz. ingatlanra 10 korona, 5836. hrsz. ingatlanra 18 kor., 6256. hrsz. ingatlanra 15 kor., 6376. hrsz. ingatlanra 10 korona., 6397. z. hrsz. ingatlanra 05 korona, 6398. z. hrsz. ingatlanra 08 korona, 6556. hrsz. ingatlanra 50 kor., 6460. hrsz. ingatlanra 20 kor., 6708. hrsz. ingatlanra 10 korona, 7774. hrsz. ingatlanra 10 kor., 8575¹/₂. hrsz. ingatlanra 20 korona, 9206. hrsz. ingatlanra 05 kor., 9452. hrsz. ingatlanra 05 kor., 10069., 10071. hrsz. ingatlanra 15 korona és 10174. hrsz. ingatlanra 15 korona, összesen 1021 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi augusztus hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor Kásonjakabfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 102 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróóság, mint ülkvi hatóság.

Csik-Szentmártonon, 1901. június 8-án.

Dr. Szabó, kir. albiró.

A söriizlet terén 23 éven keresztül kifejtett eredményes működésem következtében sikerült nekem Magyarország két legelső sörgyárának bizalmát megnyernem, a meunyenben a

Dreher-féle és az Első magyar részvény sörfőző

sörgyárak Brassó, Csik- és Háromszékmegeyi főraktárak vezetését reám ruházták. Az említett két legtekintélyesebb czégek kitünő hírneve és Brassóban 23 éven át elisméréssel találkozott üzleti működésem felbátorítanak engem arra, hogy az igen tisztelt közönséget felkérjem miszerint megrendeléseivel engem felkeresni sziveskedjenek a magam részéről biztosítom az igen tisztelt közönséget, hogy mindenkor csak a legjobb minőséget fogom szállítani. A legkisebb megrendelés üveges sörnél 50 üveg, hordókban pedig 25 liter. Kívánatra árjegyzékkel szivesen szolgálok! Teljes tisztelettel

KASZIK ANTAL,
BRASSÓ, hosszu-utca 104.

Rendelményeket közvetit Györgyjakab Márton utóda, Csikszeredában.

